

Wykaz skrótów

Wstęp – *Dariusz Białoszewski*

Część ogólna

1. Zasady stosowania metod fizjoterapii w ortopedii i traumatologii narządu ruchu – *Dariusz Białoszewski, Magdalena Czajkowska, Izabela Korabiewska, Anna Mosiołek, Edyta Smolis-Bąk*

1.1. Fizykoterapia

1.2. Kinezyterapia

1.2.1. Zastosowanie kinezyterapii w leczeniu pacjentów ze schorzeniami narządu ruchu

1.2.2. Specyfika kinezyterapii po zabiegach chirurgicznych

1.3. Masaż

1.4. Terapia manualna

1.5. Metody specjalne

1.6. Metody relaksacyjne i arteterapia

1.7. Optymalizacja fizjoterapii – fizjoterapia skojarzona (FS)/fusion physiotherapy (FP)

Pytania sprawdzające

Piśmiennictwo

2. Podstawowe zasady celowanego postępowania fizjoterapeutycznego w wybranych zmianach patologicznych narządu ruchu – *Dariusz Białoszewski, Magdalena Czajkowska, Anna Stupik, Izabela Korabiewska, Anna Mosiołek*

2.1. Stłuczenia i krwiaki tkanek miękkich

2.2. Rany

2.3. Obrzęki pourazowe

2.4. Wysięki, przesięki i krwiaki śródstawowe

2.5. Skręcenia

2.6. Zwichnięcia

2.7. Złamania

2.8. Przykurcze stawów

2.9. Przykurcze mięśni (skrócenie mięśni lub przykurcz z nadmiernego napięcia)

2.10. Zaniki mięśni z nieczynności

2.11. Dysfunkcje powięzi

2.12. Dysfunkcje kaletki maziowych

2.13. Dysfunkcje ścięgien

2.14. Wybrane powikłania przeciążeniowe, pourazowe i jatrogenne

2.14.1. Wtórne dysfunkcje nerwów obwodowych – usidlenia i zespoły cieśni

2.14.2. Zespoły algodystroficzne (zespół Sudecka)

2.14.3. Odleżyny

2.14.4. Stany septyczne tkanek miękkich/septyczne zapalenia stawów

2.14.5. Artrofibroza

2.14.6. Zakrzepica żylna

2.14.7. Obrzęki limfatyczne

Pytania sprawdzające

Piśmiennictwo

3. Wybrane aspekty fizjoterapii narządu ruchu u pacjentów z wywiadem onkologicznym – *Piotr Majcher, Rafał Sapata*

3.1. Uwagi ogólne dotyczące fizjoterapii narządu ruchu u pacjentów z wywiadem onkologicznym

3.2. Fizjoterapia pacjenta z wywiadem onkologicznym w okresie okołoperacyjnym

3.3. Leczenie ambulatoryjne

3.4. Leczenie uzdrowiskowe

Pytania sprawdzające

Piśmiennictwo

4. Zasady stosowania ortez w fizjoterapii – *Grzegorz Benke*

4.1. Ortezy elastyczne

4.2. Ortezy kończyn dolnych

4.3. Ortezy kończyn górnych

4.4. Ortezy tułowia

Pytania sprawdzające

Piśmiennictwo

5. Zasady stosowania i przydatność dynamicznego plastrowania w leczeniu pacjentów z dysfunkcjami narządu ruchu – *Zbigniew Śliwiński*

5.1. Wybrane aspekty teoretyczne dynamicznego plastrowania – kinesiotalingu

5.2. Testy przesiewowe stosowane w kinesiotalingu w celu określenia dysfunkcji i tzw. afektacji wybranych obszarów ciała

5.2.1. Testy przesiewowe dla górnej części ciała

5.2.2. Testy przesiewowe dla dolnej części ciała

Pytania sprawdzające

Piśmiennictwo

6. Wybrane aspekty rehabilitacji chodu – *Anna Słupik*

6.1. Ocena chodu

6.2. Wybrane metody reedukacji chodu

6.3. Nauka chodu z wykorzystaniem pomocy ortopedycznych i przyrządów

6.4. Znaczenie doboru obuwia i wkładek w reedukacji chodu

Pytania sprawdzające

Piśmiennictwo

7. Zasady stosowania leków dostępnych bez recepty w chorobach narządu ruchu – *Paweł Krząścik*

7.1. Skuteczność (profil działania)

7.1.1. Leki przeciwbólowe

7.1.2. Leki przeciwzapalne (NLPZ)

7.1.3. Środki zmniejszające masę ciała

7.2. Bezpieczeństwo stosowania (działania niepożądane i toksyczne)

Pytania sprawdzające

Piśmiennictwo

8. Wybrane psychologiczne aspekty praktycznej pracy fizjoterapeuty w leczeniu pacjentów z dysfunkcjami narządu ruchu – *Krzysztof Owczarek*

8.1. Wprowadzenie

8.1.1. Postawa pacjentów wobec choroby

8.1.2. Temperament – typ układu nerwowego

8.1.3. Problematyka różnic indywidualnych

8.1.4. Podsumowanie

8.1.5. Wnioski

8.2. Asertywność

8.2.1. Zachowania agresywne

8.2.2. Zachowania bierne

8.2.3. Wybrane techniki asertywne

8.2.4. Asertywne krytykowanie i przyjmowanie ocen

8.2.5. Istota asertywnej komunikacji

8.3. Wybrane psychologiczne aspekty wzajemnej relacji fizjoterapeuta–pacjent

8.3.1. Dzieci

8.3.2. Osoby starsze

8.4. Pacjenci po urazie

8.5. Podsumowanie

Pytania sprawdzające

Piśmiennictwo

9. Fizjoterapia a niepełnosprawność narządu ruchu – *Jakub Adamczyk*

9.1. Amputacje

9.2. Urazy i uszkodzenia rdzenia kręgowego

9.3. Choroby i urazy ośrodkowego układu nerwowego

9.4. Inne schorzenia narządu ruchu

Pytania sprawdzające

Piśmiennictwo

10. Wybrane aspekty współpracy fizjoterapeuty z zespołem terapeutycznym i rola edukacyjna fizjoterapeuty – *Monika Lewandowska*

10.1. Współpraca w zespole terapeutycznym

10.2. Rola edukacyjna fizjoterapeuty

10.2.1. Rola edukacyjna fizjoterapeuty skierowana na osobę pacjenta

10.2.2. Rola edukacyjna fizjoterapeuty skierowana na samego siebie

Pytania sprawdzające

Piśmiennictwo

Część szczegółowa

11. Rozwojowe wady kręgosłupa i klatki piersiowej – *Janusz Nowotny*

11.1. Wady kręgosłupa

11.1.1. Postawa ciała

11.1.2. Nieprawidłowa postawa ciała

11.1.3. Wady postawy w płaszczyźnie strzałkowej

11.1.4. Boczne skrzywienia kręgosłupa

11.1.5. Diagnostyka wad postawy

11.1.6. Postępowanie korekcyjne

11.2. Wady klatki piersiowej

11.2.1. Klatka piersiowa lejkowata

11.2.2. Inne wady klatki piersiowej

Pytania sprawdzające

Piśmiennictwo

12. Kręgosłup – *Jerzy Edward Kiwerski, Katarzyna Czerniewska*

12.1. Charakterystyka czynnościowa

12.2. Wybrane sposoby funkcjonalnej oceny kręgosłupa

12.3. Zespoły przeciążeniowe

12.4. Najczęstsze choroby kręgosłupa

12.4.1. Zmiany przeciążeniowo-zwyrodnieniowe kręgosłupa szyjnego

12.4.2. Zmiany przeciążeniowo-zwyrodnieniowe kręgosłupa lędźwiowo-krzyżowego

12.4.3. Kręgozmyk

12.4.4. Choroba Scheuermanna

12.5. Urazowe uszkodzenia kręgosłupa

12.5.1. Rehabilitacja pacjentów po urazie rdzenia szyjnego

12.5.2. Rehabilitacja pacjentów po urazach niższego segmentu rdzenia kręgowego

12.6. Specyfika leczenia fizjoterapeutycznego pacjentów w wieku podeszłym z osteoporozą

Pytania sprawdzające

Piśmiennictwo

13. Obręcz barkowa i staw ramienny – Leszek Romanowski, Ewa Lisiewicz-Bręborowicz

13.1. Zespół ciasnoty podbarkowej, uszkodzenie pierścienia rotatorów

13.1.1. Anatomia, patofizjologia, rozpoznanie

13.1.2. Leczenie zachowawcze

13.1.3. Leczenie operacyjne

13.2. Bark zamrożony

13.2.1. Patofizjologia, rozpoznanie

13.2.2. Leczenie zachowawcze

13.2.3. Leczenie operacyjne

13.2.4. Postępowanie pooperacyjne

13.3. Zwichnięcie i niestabilność stawu ramiennego

13.3.1. Anatomia, patofizjologia, rozpoznanie

13.3.2. Leczenie zachowawcze

13.3.3. Leczenie operacyjne

13.3.4. Postępowanie pooperacyjne

13.4. Endoprotezoplastyka stawu ramiennego

13.4.1. Anatomia, wskazania, rodzaje endoprotez, powikłania

Pytania sprawdzające

Piśmiennictwo

14. Ramię i staw łokciowy – Stanisław Pomianowski, Szymon Pietruszka

14.1. Wstęp

14.2. Zespoły przeciążeniowe

14.2.1. Łokieć tenisisty a zespół bólowy przedziału bocznego stawu łokciowego

14.2.2. Łokieć golfisty

14.3. Choroby okolicy stawu łokciowego

14.3.1. Zespół Kiloha–Nevina

14.3.2. Zespół mięśnia nawrotnego obłego

14.3.3. Górny zespół cieśni nerwu łokciowego

14.4. Obrażenia ramienia i okolicy stawu łokciowego

14.4.1. Złamanie trzonu kości ramiennej + zespół cieśni nerwu promieniowego

14.4.2. Zwichnięcia stawu łokciowego

14.5. Złamanie dalszego końca kości ramiennej

14.6. Złamanie bliższego końca kości łokciowej

14.7. Złamanie bliższego końca kości promieniowej

14.8. Specyfika leczenia przykurczy pourazowych stawu łokciowego

Pytania sprawdzające

Piśmiennictwo

15. Przedramię i ręka – Leszek Romanowski, Ewa Lisiewicz-Bręborowicz

15.1. Neuropatie uciskowe nerwu łokciowego

15.2. Neuropatie uciskowe nerwu pośrodkowego

15.3. Neuropatie uciskowe nerwu promieniowego

15.4. Rola fizjoterapii w leczeniu neuropatii w obrębie przedramienia i ręki

15.5. Uszkodzenia ścięgien w obrębie przedramienia i ręki

15.5.1. Uszkodzenie ścięgien prostowników palców

15.5.2. Uszkodzenie ścięgien zginaczy nadgarstka i palców

15.5.3. Fizjoterapia w uszkodzeniach ścięgien w obrębie przedramienia i ręki

15.5.4. Tenoliza ścięgna

15.6. Złamania w obrębie przedramienia i ręki

15.6.1 Złamania dalszego końca kości promieniowej

15.6.2. Fizjoterapia w leczeniu złamań w obrębie przedramienia i ręki

Pytania sprawdzające

Piśmiennictwo

16. Obręcz biodrowa, staw biodrowy i udo – Jarosław Czubak, Agnieszka Stępień

16.1. Charakterystyka czynnościowa stawu biodrowego

16.2. Wybrane aspekty oceny funkcjonalnej

16.3. Wady rozwojowe stawu biodrowego

16.3.1. Rozwojowe przykurcze mięśni okolicy stawu biodrowego

16.4. Biodro koślawe, szpotawe i dysplastyczne

16.4.1. Biodro koślawe

16.4.2. Biodro szpotawe

16.4.3. Biodro dysplastyczne

16.5. Zespoły przeciążeniowe miednicy i okolicy stawu biodrowego

16.5.1. Entezopatie obręczy miednicznej i stawu biodrowego

16.5.2. Zapalenia przeciążeniowe kaletki maziowej okolicy stawu biodrowego

16.6. Choroby stawu biodrowego

16.6.1. Choroba **Legga–Calvégo–Perthesa**

16.6.2. Konflikt udowo-panewkowy

16.6.3. Choroba zwyrodnieniowa stawów z umiejscowieniem w stawie biodrowym – koksartroza

16.7. Obrażenia miednicy i stawu biodrowego

16.7.1. Uszkodzenia obrąbka stawu biodrowego

16.7.2. Złamania kości krzyżowej i miednicy

16.7.3. Złamanie bliższego końca kości udowej

16.7.4. Złamania trzonu kości udowej

Pytania sprawdzające

Piśmiennictwo

17. Staw kolanowy – Artur Stolarczyk, Magda Kamińska

17.1. Diagnostyka dysfunkcji stawu kolanowego

17.1.1. Badanie podmiotowe

17.1.2. Badanie przedmiotowe

17.1.3. Diagnostyka obrazowa – wskazania

17.1.4. Ocena funkcjonalna aktywności codziennej i sportowej

17.2. Wady rozwojowe i choroby wieku dziecięcego

17.2.1. Kolano koślawe i szpotawe

17.2.2. Kolano tyłowygięte

17.2.3. Choroba Osgooda–Schlattera

17.3. Obrażenia stawu kolanowego

17.3.1. Złamania

17.3.2. Uszkodzenia więzadłowe

17.3.3. Uszkodzenia łąkotek

17.3.4. Uszkodzenia chrząstki

17.3.5. Choroba zwyrodnieniowa stawu kolanowego

Pytania sprawdzające

Piśmiennictwo

18. Podudzie i stopa – *Jarosław Czubak, Agnieszka Stępień*

18.1. Charakterystyka czynnościowa

18.2. Wybrane sposoby oceny funkcjonalnej

18.3. Dziecięce wady rozwojowe

18.3.1. Stopa dziecięca płaska i płasko-koślawą

18.4. Stopa płaska statyczna u dorosłych

18.4.1. Badanie przedmiotowe

18.4.2. Leczenie

18.5. Stopa poprzecznie płaska

18.5.1. Leczenie

18.6. Paluch koślawy

18.6.1. Badania obrazowe

18.6.2. Leczenie

18.7. Zespoły przeciążeniowe

18.7.1. Przewlekłe zespoły przeciążeniowe ścięgna piętowego – achillodynia

18.7.2. Zespół kanału stępu

18.7.3. Zespół przeciążeniowy rozciągna podeszwowego – tzw. ostroga piętowa

18.8. Choroby stopy

18.8.1. Choroba Haglunda–Severa

18.8.2. Paluch sztywny

18.9. Obrażenia podudzia i stopy

18.9.1. Skręcenia stawu skokowo-goleniowego

Pytania sprawdzające

Piśmiennictwo

Skorowidz